14e JAARGANG — CURAÇAO DEN 7den AUGUSTUS 1897. — No. 710

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden ƒl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar ƒl. 10,—
Afzonderlijke nummers ƒl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels ƒl. 0,50 voor elken regel ƒl 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta ƒl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba ƒl 10,— pa anja.
Un number só ƒl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel ƒl. 0,50, cada regel mas ƒl. 0,07½.

Curaçao, 6 Augustus.

NALEZING.

———o———

Na den uitslag der herstemmingen van 25 Juni hielden meerdere bladen in het moederland zich bezig met het betoog dat, ondanks den jammerlijken afloop der verkiezingen, de liberalen in Holland geen *meerderheid* vormen, maar slechts in de *minderheid* zijn.

Er is hier geen reden om het tegendeel vol te houden; alleen zou men kunnen vragen: wat nut had zulk betoog, waar men desniettemin vóór het feit stond, dat in de Tweede Kamer diezelfde liberalen—laat het dan zijn van allerlei kleur—het tot 56 tegenover 44 hebben weten te brengen?....

Eerder moet vóór alles worden onderzocht, aan welke oorzaken, ook onder de kieswet van Houten, het is toe te schrijven, dat een minderheid in den Lande erin slaagt meerderheid te worden in het Parlement.

Vroeger heette daarvan de schuld te liggen aan de meervoudige kiesdistricten, aan een beperking der kiesbevoegdheid, aan de verwaarloozing van „het volk achter de kiezers" enzoovoort.

Thans evenwel gelden dergelijke redenen niet meer.

De groote steden zijn in kiesdistricten verdeeld, het cijfer der stemgerechtigden is meer dan verdubbeld,—thans nog van „het volk achter de kiezers" te spreken, heeft geen gezonden zin. De schuld moet dus elders liggen.

Waar?

Door dezen en genen hoort men beweren dat „de protectie" de vlieg was, die de zalf bedierf. Zoowel op het program der anti-revolutionnairen als op dat der Katholieken kwam een paragraaf voor, waarin gedreigd werd met „beschermende rechten". Van die paragraaf werd door de liberale woord- en penvoerders op behendige wijze gebruik gemaakt, om het „dure brood" als schrikbeeld der toekomst den volke voor te houden en daarmeê stemmen te werven voor de liberale candidaten, die het brood goedkoop zouden laten.

Wilde men hen gelooven, die zoo spraken, dan zou de samenstelling der programs *met protectie erin* een tactische fout geweest zijn, die *enkel*, of ten minste *hoofdzakelijk*, de zegepraal van 15 Juni op 25 Juni in een nederlaag veranderde.

Deze meening schijnt de ware niet te zijn. Veeleer is men van het tegenovergesteld gevoelen. „Protectie" in de beteekenis, waarin ze op het Program der Katholieken en anti-revolutionnairen was te vinden, *behoorde* dáár, was *eisch* van oprechtheid en kon bovendien strekken om hen in meer dan één geval stemmen te doen winnen veeleer dan om ze hen te doen verliezen.

De uitkomst bewijst dit, meenen wij. Men herinnere zich de verkiezing niet alleen der liberale protectionisten van Kerkwijk en Zijlma, maar ook de overwinning o. a. door den heer V. d. Borch, dank zij den steun der liberale *protectionisten*, die aanvankelijk hun stem op mr. Assendelft de Coningh hadden uitgebracht, te Ridderkerk behaald. En voorts: mag het niet onopmerkelijk heeten, dat—ondanks het bekende voorbehoud door dr. Schaepman ten aanzien der „protectie" gemaakt—nauwelijks één candidaat, zoowel te Rotterdam als te Amsterdam, met zoo verpletterende meerderheid geslagen werd als de afgevaardigde van Almelo. De tegenproef valt al eveneens uit. Of heeft de *freetrade* den heer Pierson te Delft gered? Den heer Mees te Rotterdam?....

——

Geen oogenblik behoeft men te twijfelen met een geheel ander antwoord op de vraag: waar de schuld ligt? De schuld is, kan men zeggen, nergens anders te zoeken dan in den —van liberaal standpunt *heilzamen*— angst, door "Rome" ingeboezemd aan een zeer aanmerkelijk deel van den breeden zoom der burgerij, welke thans aan de politieke stembus wordt toegelaten. Ook al had het Program der Katholieken met geen enkel woord van Protectie gewag gemaakt, de verbijsterende kreet „Rome voor de poorten" zou te dezer gelegenheid zijn uitwerking niet gemist hebben op degenen, om wier stem het te doen was.

Reeds vroeger placht die berekening der politieke koppen, die te gelegener uur met dien strijdkreet in 't veld kwamen, zelden te falen. Hoeveel te meer moest dit nù het geval zijn! Immers de *truc* begon van haar nieuwheid en dus van haar aantrekkelijkheid voor het oude kiezerskorps misschien reeds te verliezen. Op den maagdelijken bodem, dien men bij deze politieke verkiezing had te bewerken, behoefde daarvoor geen vrees te bestaan: één enkele herinnering aan den „reuzenstrijd der vaderen tegen Spanje, immers met Rome in verbond" (!?) en .... de slag was geslagen.....

Zóó was het te Hontenisse, te Beverwijk, te Doetinchem, te Enschedé, — zoo ook in den Haag en te Utrecht, te Rotterdam en Amsterdam. Overal waar de katholieke candidaat in herstemming kwam met een onkatholiek, daar vroeg men er niet naar, of de laatste *freetrader* dan wel *protectionist*, of hij liberaal was dan wel anti-revolutionnair. De éénige vraag die besliste was deze: „is hij *niet roomsch*"? En zoodra men dáárop een bevredigend antwoord kreeg, stemde men te Katwijk en te Loosduinen voor Donner en Brummelkamp, maar evengoed te Beverwijk voor Tak, te Enschedé voor Pierson, te Hontenisse voor Van Deinse. In het licht van die immers bij uitnemendheid politieke (?) — daadzaak liepen *freetraders* en protectionisten, liberalen en radicalen te hoop, om den voorwaardelijken *protectionist* Pijnappel aan de overwinning te helpen tegen den onvoorwaardelijken *freetrader* Schaepman; stormde de anti-dienstvervangingsbonder te Utrecht naar de stembus, om toch maar Bergansius te weren, enz.

——

Is het wonder dat een man als professor Treub, die, naar men weet, voor zijn partij nogal eens de vriend is, die haar heur feilen toont, zich —*sit venia verbo*— „misselijk" voelt worden bij de mallemolendrukte aan deze stembus? .... Maar tevens: geeft juist die drukte geen afdoende demonstratie voor de waarheid van ons beweren: „alleen in het *roomschzijn* van de candidaten lag voor de tegenpartij het geheim harer overwinning?" Zoo ja, dan volgt hieruit, dat zulk een overwinning haar mogelijk, zelfs haar gemakkelijk blijven zal, zoolang de voorwaarden daartoe bij geen der partijen vervallen.

Bij de Katholieken kan daarvan, natuurlijk, geen spraak komen. Dát zij *roomsch* zijn is hun eer, hun voorrecht. Een voorrecht, dat zij niet prijsgeven voor al de schatten der wereld. Liever zijn zij altijd verstoken van elken invloed op staatkundig gebied dan dat zij ook maar voor één enkel oogenblik de glorievolle banier verloochenen, die hen naar hooger overwinning voert dan deze aarde geven kan.

Blijft derhalve: dat onder hunne tegenstanders van het oogenblik een andere zienswijze ten hunnen opzichte de heerschende worde. Dat zij, wier geloof in een bovennatuurlijke Openbaring, wier belijdenis van een geopenbaard Christendom, hen aan katholieke zijde partij moest doen kiezen tegen het onheil, waarmeê een ontkerstende maatschappij een land bedreigt, binnen korter of

---

FEUILLETON.

UN LOCO.

——(o)——

Un cierto mainta, asina un antiguo secretario di prefect di policia di París ta conta, mi a mira un homber víctima na di mas violenta desesperacion drenta mi oficina. Tabata un di es gran bendedornan di diamanta. i mi tabata conocéle, pasobra varios bez mi a contré na teatro. El a conta mi su historia, koe no ta otro, koe di un comerciante, koe a larga un ladrón horté. Es suma tabata basta grandi: cincuenta mil franc mas of menos. Di es ladron no a haya sabi nada di djé.

Tabata un muger koe a horté. Un dia promé pa cua'tor, es muger a bini pacus cerca djé den un wagen boenita, sin es ruide propio di hendenan di origen di pueblo-abao, al contrario, é tabata modesta, perfecta den su trato i e tabata parcé den toer cos un gran señorita i é tabatin es atraccion carinjosa di muger, koe un homber di mas serio koe por tin, lo traté coe masjar cortesia.

El a scohé cincoe of seis pieza: renchi, brazilet, koe tabata costa cuater mil franc i el a paga es comerciante di un manera distraido casi descuidado; ma ora é tabata bai sali, el a mira pa casualidad den bentana un collar di briljante masjar boenita.

"Un pieza boenita... cuanto é ta costa?

"Cincuenta mil franc, señora."

"Cincuenta mil franc! ta un poco caro!"

"O no, señora, ta loké é ta costa, toer ta diamanta di promé awa. Cualkier otro camina nan lo cobra bo ochenta mil franc pé."

Es comerciante a saca caba es doosji di collar pa moenstra es señora, koe parcé tabata gusté. Es comerciante tabata haci su posibel, pasobra si é bendé es collar lo é sali coe un bon ganancia. I en berdad, el a haci es muger cumpré.

"Bon, es muger dici, toemando un resolucion di ripente, "awé tardi lo mi bolbé coe mi esposo, pasobra mi no tin basta placa aki cerca mi."

Awé tardi? es comerciante tabata corda, podiser te awé tardi su capricho por pasa.

"Bo no tin necesidad di bolbé, señora," el a respondé, "coe gusto lo mi larga un klerk bai coe bo."

Es señorita a oponé un poco na principio, ma el a combini també unbez; un klerk a subi coe né den sjers i entregé es doosji di collar.

For di es momentoe ai no a mira es klerk mas. Lo é por a hui!.... Imposibel. Ta diez anja caba, koe é ta haci es mes trabao ai i den toer cos é ta mân drechi di su patron.

Sin duda el a cai den las, ma com?

Mi a larga jama gefe di policía i mi a encargé es asunto. Su manecé el a doena mi toer jabi di es problema.

* * *

Prome cos koe es agente di policía a haci, tabata busca es sjers i es cochero, koe a hiba nan. Un aventurera, ta di comprendé, lo no tin un sjers coe cochero, pa esai mes anochi nan a haja donjo di es sjers i nan a verhoor es cochero. Es cochero ta corda masjar bon, koe promé el a hiba es señora na es pacus i despues el a hibé huntoe coe un hoben na un cas basta decente i el a doena adres di es cas. Un mei ora despues un poliz coe es cochero a bai na es cas.

Donjo di es cas tabata un dokter, especialidad den maloe di nervio. El a conta toer loké é tabata sabi di es asunto ai.

Ocho dia pasá un señorita a bin consulta coe né; é tabata masjar tristo i abatido, i el a poné na haltura di es tristesa koe ta caba coe su bida ta dos luna caba. Su esposo a bira loco di ripente. E tabatin un pasion pa diamanta, un pasion violenta, irresistible, koe ta hacié algun bez furioso. Na coeminsamientoe é tabata imaginé koe é tin coleccion grandi i famoso di diamanta; despues é tabata culpa toer hende koe nan kier toema su diamantanan for di djé of nan a horta nan. Cualkier cos koe a papia contra é ta cai den un estado di abatimiento of den un rabia pisar. Na coeminsamentoe poco bez é tabata haja un crisis asina, den último tempoe mas tantoe i mas violento. Algun bez es enfermo ta peligroso pa hendenan koe ta cerca djé.

Kiko lo mester haci awor? Entregé na mân di dokter? Esai sano razon ta bisa. Ma no tin anto otro solucion? Solamente idea noema koe su esposo desgraciado lo ta tratar coe violencia, tabata mucho pa es pober muger.

I toch no tabatin otro manera di haci, koe larga su esposo pasa algun tempoe den hospital. Dokter lo judé asina bon koe ta posibel i a sinjé un bon manera di hiba su esposo hospital sin haci uso di violencia.

E mester trocé i haci é comprendé koe nan ta bai doena un bisjita; bao di un of otro pretexto es muger ta bai den un otro camber, i como es cas tin salida den dos caja diferente, é por bai sin mira su esposo, i dokter lo percura pa toer cos sobrá.

"Ta masjar bon anto, dokter," es señora tabata papia coe lagrima den su wowo, "ma lo mi tené mi esposo asina

langer tijd over „Rome" en hun roomsche medeburgers andere gedachten gaan koesteren dan die hen blijkbaar op dit oogenblik nog steeds bezielen.

Of daarop in den eersten tijd uitzicht bestaat? Wie zal het zeggen! ofschoon wij het wenschen van heeler harte.

Echter van den kant der Katholieken mag geen poging verzuimd worden om dergelijke toekomst te doen dagen. Door voorlichting, door terechtwijzing, ook door lijdzaamheid niet zelden, en altijd door gebed. Door kloeke daad, waar zij zich openbaren kan ten bate van het heil des Vaderlands, door mannelijk en onverpoosd streven naar alles wat doelwit zijn moet voor den zoon der Kerk, die slechts Haar *goede* zoon zal kunnen zijn, zoo hij tevens de goede zoon van zijn Vaderland is.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

Blijkens de Staats-Courant van 27 en 28 Juni jl. N°. 148 werd door den Minister van Buitenlandsche Zaken ter kennis van belanghebbenden gebracht, dat den 24 Juni 1897 tusschen de Nederlandsche en Bulgaarsche Regeeringen nota's zijn uitgewisseld, krachtens welke van gemelden datum af van Nederlandsche en Nederlandsche Koloniale producten bij invoer in Bulgarije, geen hoogere rechten zullen geheven worden dan van de gelijksoortige producten der meest begunstigde natie.

***

Bij Gouvernements-beschikking dd. 3 dezer maand N°. 547 is de Heer J. H. R. BEAUJON benoemd tot Notaris op Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Uit Semarang kwam, zooals wij reeds met een enkel woord de vorige week meldden, de droeve mare van het overlijden van Z. D. H. Mgr. W. J. STAAL, apostolisch vicaris van Batavia, titulair-bisschop van Mauricastro, pastoor van Batavia en ridder in de orde van den Nederl. Leeuw. De hoogwaardige prelaat werd te Velp bij Arnhem geboren den 20n October 1839 en bereikte dus den leeftijd van 58 jaren. Na zijn voorbereidende studiën te hebben volbracht aan het seminarie te Kuilenburg, en die der philosophie te Valse in Frankrijk, werd de Eerw. heer STAAL benoemd tot leeraar aan het gymnasium der Eerw. paters Jesuïten te Sittard. De cursus der godgeleerdheid in het klooster te Maastricht voltooid hebbende, trad hij op den 29n Sept. 1858 in de Societeit van Jesus en werd in Aug. 1872 tot priester gewijd, zoodat de overledene binnen weinige weken zijn zilveren priesterfeest zou hebben gevierd. Den 23n Mei 1893 benoemde hem Z. H. Paus Leo XIII tot vic. apost. van Batavia als opvolger van Mgr. CLAESSENS z. g. Het schielijk afsterven van Mgr. STAAL kwam — in aanmerking genomen zijn krachtige gezondheid — geheel onverwacht. In Mgr. STAAL verliest onze Oost-Indische Missie een man brandend van apostolischen ijver, met groote talenten—inzonderheid een uitgebreide taalkennis zelfs van het zoo moeilijke Chineesch, — met een vastberaden en doortastend karakter, vriendelijk en minzaam in den omgang, innig godvruchtig en nauwgezet als religieus.

Havennieuws.

Gelijk wij in ons vorig nummer hebben aangekondigd, vertrok verleden week Zaterdagmiddag per ss. *Venezuela* Dr. J. P. ROJAS PAUL via La Guayra naar Caracas. Vele belangstellende vrienden, zoowel Curaçaonaars als Venezolanen deden den Ex-President en diens familie uitgeleide onder de vurigste wenschen voor zijn behoud en zijne keuze tot President.

Ofschoon Dr. ROJAS PAUL aan zijne partijgenooten als zijn uitdrukkelijken wil had te kennen gegeven, dat men zich bij zijn aankomst onthouden zou van iedere ovatie, en dezen zich ook naar dien wil hadden geschikt, stonden toch aan de landingsplaats te La Guayra ongeveer vierduizend menschen de komst van den Ex-President af te wachten. Met enthousiasme werd hij daar ontvangen en onder vreugdekreten, doch in de beste orde, naar het station geleid om de reis naar Caracas te vervolgen. Hier was de geestdrift op het hoogst.

Een onafzienbare menigte, welke op omstreeks twintigduizend personen geschat wordt, had zich naar het station begeven om den banneling, die in hun midden wederkeerde, te ontvangen. Er kwam geen einde aan de toejuichingen, toen Dr. ROJAS PAUL zich vertoonde, en de weg van het station naar het huis, waar hij zijn intrek nam, was voor hem een ware zegetocht. Alles voorspelt dan ook het slagen van de candidatuur ROJAS PAUL, en te meer waarde hebben deze ovaties, zoowel die van La Guayra als van Caracas, omdat ze spontaan waren en niet waren voorbereid en in de grootste orde plaats hadden. Overigens onderscheidt zich de partij van Dr. ROJAS PAUL door wijze gematigdheid en door een groote aanhankelijkheid aan haren leider, wiens wil haar wet is.

***

Woensdagmiddag verliet Hr. Ms. korvet *Alkmaar* onze haven en stevende naar Aruba.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Catharina Pourier, Elinita Ermelina, de Mijas, Elvira Croes, Ignacio B. Caycedo, Joas Augusto Thees, Susana Curiel, Savaan Sansouci, A. Laroze, M. M. Martin, Francesco Mastrodomenio, James Nolan 2, Miquel & Valda, Moises Maduro, Frater Maria Vigiberto, M. D. Pradiles & Co., Eusebio Diaz, J. Gonzalez R. Salvador Negra, Cayetano Rodriguez, Rector del Seminario de Curaçao, Rafael Rodriguez L., Rosalia Basjilie, Ramon Alfonzo Blanco, (aanget.) en Manuel S. Curiel (aanget.)

Niet voor verzending vatbaar, de navolgende ongefrankeerde drukwerken: Olivier Madris—La Guaira, Jose Felix Fuenmaijor—Baranquilla.

De Post aan huis.

Men is te New-York begonnen met de toepassing van een nieuw systeem van brievenbezorging en buslichting aan huis. Ook te Washington en St. Louis heeft men er proeven mede genomen en algemeen, vooral in de voorsteden, heeft ze de goedkeuring weggedragen.

Men wendt zich schriftelijk tot den Postdirecteur van New-York, men stort eene som die loopt van $ 2,50 tot $ 6 en daarna ontvangt men eene bus, die men aan zijne deur of in het portaal kan plaatsen. Deze bus heeft twee afdeelingen. De eene ontvangt van den postbode de brieven en dagbladen, die aan uw adres gericht zijn, in de andere legt ge de te verzenden correspondentie.

Een zelfwerkend teeken geeft aan den postbode, die de ronde doet, te kennen, dat er een of meer brieven "in te nemen" zijn. Hebt ge bijgeval geen postzegels in huis, dan behoeft ge slechts bij den brief het benoodigde geld te leggen; dan belast zich de beambte met het frankeeren.

Wilt ge voor een zekere som postzegels koopen, dan doet ge in een lederen zakje, dat u door de postadministratie bezorgd wordt, een briefje met vermelding van de hoeveelheid en waarde der verschillende zegels, die ge verlangt, ge doet er het geld bij en plaatst alles te zamen in uwe bus. Bij zijn volgenden ommegang zal de bode in uwe bus al de postzegels bezorgen, die ge hebt gevraagd.

Honderden van die bussen zijn reeds besteld bij de firma, die ze voor de post heeft aangenomen en het gebruik er van belooft zoo niet algemeen, dan minste zeer veelvuldig te worden.

Koninginneverjaardag.

Maandag werd hier de 39ste verjaardag van H. M. de Koningin-Weduwe EMMA, Regentes der Nederlanden, op de gebruikelijke wijze gevierd. Het weder scheen echter niet in te stemmen met de feestvreugde, wijl het een regenachtige dag was. Daarom ook moest de parade van de Schutterij en het Garnizoen onder generaal commando van den Majoor-Commandant der Curaçaosche Stedelijke en Landelijke Schutterij tot teleurstelling van velen worden afgewimpeld; ook de regen was oorzaak, dat velen verhinderd waren te komen op de audientie voor alle autoriteiten, ambtenaren, officieren en particulieren. Des avonds was er ten huize van den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur officieel diner. Dinsdag herdachten de manschappen van het Garnizoen onder muziek en vermakelijke spelen in het Waterfort den verjaardag van de Koningin-Regentes.

A. K. M. Martis.

De Familie Martis ontving met de mail van laatstleden Zaterdag het blijde bericht, dat de Weledele Heer A. K. M. MARTIS den 3den Juli te Delft aan de Polytechnische School met goed gevolg het examen als civiel ingenieur heeft afgelegd.

De nieuwe ingenieur is de zoon van wijlen den Heer A. MARTIS, in leven Chef van het Bouwdepartement alhier en vertrok van Curaçao tot voltooiing zijner studiën ongeveer dertien jaren geleden. Daar hem in Holland reeds een plaatsing als ingenieur is aangeboden, is de Heer MARTIS voorloopig verhinderd in ons midden terug te keeren.

Een gevaarlijk zeiltochtje.

Iederen kent het ranke vaartuigje *Zwaluw*, dat zoo dikwijls onze haven doorklieft. Dezer dagen deed de eigenaar daarmede een tochtje in het Schottegat. Door een rukwind en de onstuimigheid der golven sloeg de *Zwaluw* echter om, zoodat de bestuurder onder het scheepje in het water kwam. Op de *Alkmaar* werd dit gezien en de Commandant van dat oorlogsschip liet toen met een sloep hulp verleenen. Het vaartuigje werd weer omgekeerd en de eigenaar, wien de lust tot zeilen nog niet vergaan was, daarin geholpen. Hij zette zijn tocht op het water voort, totdat het scheepje op verderen afstand weer omsloeg. Daar dit thans niet opgemerkt werd, kwam er geen hulp opdagen en moest de onvermoeide zeiler met zwemmen naar een naburig eilandje, vanwaar hij spoedig werd verlost, zich het leven redden.

Den volgenden dag echter zag men wederom de *Zwaluw* met zijn eigenaar onvervaard over het water van de haven scheren.

Electrisch licht.

Tot aanvulling van ons bericht der vorige week kunnen wij thans mededeelen, dat de ondernemer der electrische verlichting zal overgaan tot het aanwenden van accumulatoren, om daardoor het onvolmaakte in de verlichting, dat bij de proefneming bleek, weg te nemen.

Valsch geld.

La Concordia Nacional van Caracas waarschuwt tegen nagemaakte Venezolaansche bankbiljetten, die in vrij groote menigte in omloop zijn gebracht. Zoo ook moet men op zijn hoede zijn tegen sommige Fransche en Venezolaansche muntstukken, die valsch zijn. Deze waarschuwing geldt zeker ook voor Curaçao, waar al zeer spoedig zulk valsch geld kan worden ingevoerd.

Aruba.

Eenige dagen geleden is op haar reis naar Curaçao de *Maria Eliza*, varende onder Hollandsche vlag en in dienst bij de Aruba-Phosphaat-Maatschappij op geheel willekeurige wijze aangehouden door het Venezolaansche douane-vaartuig *Mi Consuelo*. Op een brutalen en hoogen toon werden de papieren der *Maria Eliza* opgeeischt, en toen dezen in orde werden bevonden, kon het schip de reis vervolgen, ofschoon nog eerst met opbrengen naar het douane-station gedreigd was.

Dit alles geschiedde in het gezicht van het kustplaatsje Adicora.

NEDERLAND.

Een nieuw ministerie.

Latere berichten uit Holland ontvangen, verbeteren hetgeen wij de vorige week mededeelden omtrent het nieuwe ministerie. De titularis voor Marine is niet, zooals wij hebben gemeld, MAC LEOD, maar JANSEN, terwijl de portefeuille van Handel, Waterstaat en Nijverheid niet aan LEVY, maar aan C. LELY is toevertrouwd.

De ontvangst van den buitengewonen gezant van den Sjah.

De buitengewone afgezant van den Sjah van Perzië, Aboel Hassem Khan Nasser El Molk, is 11 Juli met zijn gevolg uit Brussel in de residentie aangekomen, ten einde zich te kwijten van de zending bij H. M. de Koningin-regentes, ter aankondiging van de troonsbestijging van zijn souverein.

De gezant van Perzië te 's-Gravenhage en te Parijs, generaal Nazare Ago, vergezeld van den gezant-

---

tanto cerca mi, kee mi por i na último caso anto lo mi trecéie pa bo."

Es señora, asina es dokter tabata deciara, lo a haci toer su posibel, pasobra den seis dia el no a bolbé cerca mi. Porfin el a bini desanimá, ma conformá.

"Dokter, mi no por haci nada mas pa mi esposo enfermo, bo mester mira kiko bo por haci."

***

Su dia sigiente, pasobra no tabatin mas tempoe di perdé, es hoben señora a trecé su esposo. Mi a larga nan bai den un camber, i es muger a larga su esposo sol, mientra el a bai den oficina di dokter. Aji el a papia algun palabra di duele, el a seca algun lágrima koe tabata corré na su wowo i el a bai manera un loco di tristeza.

Es enfermo a keda sinta den es camber i es dokter tabata loer é cada bez. Un cuarto di ora mas of menos el a keda sinta ketoe; ma despues di binti minuut el a coeminza mira rond. Cincoe minuut despues el a lamanta i ta keyer bai-bini i tabata ristra muraja i porta coe desconfianza. Net é tabata bai sali for di es camber koe dokter a drenta cerca djé.

Declaracion di es dos hombernan ai tabata masjar corticoe.

Promé palabra koe es dokter tabata papia, es patient a interrumpié:

"Dispensa mi señor, si bo no ta gusta es diamantanan, sea asina bon di debolbé mi nan.

"Ki diamanta?"

"Es diamantanan koe bo señora a doena bo ta algun momento pasá pa bo mira."

Es dokter a keda mira su patient: segun es dokter locura di es homber a bai asina leeuw koe é tabata mira su mes muger pa muger di otro. En berdad, esai tabata un caso bien serio.

I pronto i di un manera improvisto dokter a mira seriedad di es enfermedad.

Riba un respondi negativa di es dokter i koe el a haci uso di toer su capacidad den curamentoe di loco, es patient a cohele coe su mân fuerte na su garganta, trocé su dasji blancoe casi pa horké, gritando: "Ladron, miserable!"

Tres minuut despues es "loco"— koe en berdad a coeminza bira peligro— tabata na heroe i cincoe minuut despues el a haja un bon banjo di awa frioe.

Lo el a keda hopi tempoe na cas di loco, si su patroon no a poné inmediatamente su desaparicion na conocementoe di policia.

Es señora ladron a somenta. Pa su astucia el a gana binti cuater ora di tempoe, koe é por a hui; i ta parcé koe el a haci un bon uso di su tempoe, pasobra nunca mas a hajé.

schaps-attaché ontving den vertegenwoordiger van den Sjah bij het verlaten van het salonrijtuig in het station van den Holl. spoorweg en stelde den vorstelijken afgevaardigde voor aan de in de wachtkamer 1e kl. aanwezige personen, te weten: den adjudant van H. M. ritmeester jhr. Van Test; den ordonnans-officier, 1e luit. jhr. Van Suchtelen van de Haare, beiden door H. M. de regentes aan de missie toegevoegd; den generaal-majoor Doorman, gouverneur der residentie; den chef van het kabinet van den minister van buitenlandsche Zaken.

Na de voorstelling ook van de leden der missie, werden de hooggeplaatste Perzen langs den tunnel door den stationschef naar het stationsplein geleid, alwaar een escadron huzaren, onder bevel van ritmeester Lucassen, ter ontvangst en begeleiding stond opgesteld.

De trompetters dezer cavalerie bliezen het eere-signaal, toen de vertegenwoordiger met den adjudant jhr. Van Tets in een open galakoets plaats nam. Bij het vertrek splitste het escadron zich in twee pelotons, waarvan het een het hofrijtuig, waarin het hoofd der missie gezeten was, voorafging, en het andere volgde achter het hofrijtuig, waarin de diplomatieke gezant generaal Nazare met den ordonnans-officier jhr. v. Suchtelen plaats nam. De commandant van het detachement reed ter rechterzijde van het eerste rijtuig.

Een talrijke menigte vulde stationsplein en hoofdstraten om dit niet alledaagsche schouwspel te zien. Even talrijk was de menschenverzameling voor het "Hotel des Indes", uit welks gevel de Perzische vlag tusschen de Nederlandsche en Indische kleuren ontplooid was en waar het gezantschap zijn intrek nam.

12 Juli vertrok het Perzisch gezantschap per salonwagen van de staatsspoor naar Het Loo, begeleid door jhr. Van Tets, adjudant, en jhr. Van Suchtelen van de Haare, ordonnans-officier van H. M.

H. M. de Koningin-regentes heeft Z. Exc. Nasser El Molk benoemd tot ridder grootkruis in de orde van den Nederlandschen Leeuw en de overige leden van het gezantschap met de ridderorde van Oranje-Nassau begiftigd.

Uit Atjeh.

De correspondent der *N. R. Ct.* te Batavia seinde Maandag 11 Juli:

"Door Atjehers werd tusschen Telok Semawé en Diamantpunt een slachting aangericht onder de bemanning van het Engelsche stoomschip *Pegu*. Kapitein Ross en 3 van de bemanning werden gedood, 15 van de bemanning gewond. De Atjehers verlieten het schip. Een inlandsch stuurman stuurde het naar Telok Semawé."

Een bij het departement van Koloniën ontvangen telegram luidt als volgt:

"Acht dezer op den Engelschen stoomer *Pegu* door een tiental Atjehsche passagiers kapitein Ross en zeven inlanders en Chineezen vermoord; voorts zestien personen verwond. Moordenaars met aanwezig geld bij Simpang Olim den wal opgevlucht. Radja aangeschreven tot uitleveren. De stoomer zal door een oorlogsschip naar Pening worden gebracht."

Het van Penang varende Engelsche stoomschip *Pegu* was het eigendom van den gezagvoerder H. Ross. Het is groot 485 ton en werd in 1865 te Glasgow van ijzer gebouwd.

Kapitein Ross, die nu omkwam, is dezelfde, die in het najaar van het vorig jaar te Edi door een Atjeher verraderlijk werd aangevallen en een rentjongstoot in de zijde bekwam.

BUITENLAND.

Rome. — De *Osservatore Romano* releveert in de langdurige en merkwaardige regeering van de jubileerende koningin Victoria de wonderbare richting, die de godsdienstige beweging in Groot-Brittannië na de vereeniging met de Roomsche Kerk heeft genomen, sedert mannen als Newman en Wiseman tot mannen als Manning en Vaughan. Onder Hare Regeering is het Romeinsche purper er tot den hoogsten glans gekomen; en thans, om slechts van Engeland te spreken, werd het jubilé der Koningin gevierd door een Kardinaal en 14 Bisschoppen, 3000 Priesters en bijna 2 millioen Katholieken, die in hun 5000 kerken en kapellen den lofzang van dankzegging tot God zongen voor hunne Koningin. — Te Rome heeft de voornaamste kerkelijke plechtigheid ter eere van het Engelsche Jubilé plaats gehad in de kerk van St. Silvester, waar Mgr. Stonor, aartsbisschop van Trebizonde, het „Te Deum" aanhief. Van de Engelschen, die te Rome vertoeven, waren niet alleen de Katholieken, maar ook de Protestanten aanwezig en onder hen de Engelsche gezant met het geheele personeel der ambassade. Ook de andere gezanten waren tegenwoordig en vele Prelaten en leden van het Romeinsche Patriciaat.

Frankrijk. — De reis van Faure naar St. Petersburg is te Parijs het onderwerp van den dag. Voor die reis werd bij de Kamer een crediet-aanvraag gedaan van frs. 500.000, die met 447 tegen 29 stemmen werd ingewilligd.

De socialen achtten de reis een ongeluk voor het land en konden dan ook het crediet niet toestaan.

In den Senaat vond men 500.000 francs blijkbaar te weinig. Lareinty stelde voor het tot 1 millioen frs. te verhoogen, maar Hanotaux achtte het voldoende, en daarop schonk de Senaat ook zijn goedkeuring aan de credietaanvrage.

Den 18n Augustus zal Faure te Hâvre op de „Dupuy de Lôme" scheepgaan.

Zijn escorte zal enkel bestaan uit kruisers, die sneller varen en veiliger voor Kroonstad kunnen komen dan pantserschepen. Behalve de voorzitters van de Kamer en den Senaat, den Minister van Buitenlandsche Zaken Hanotaux, admiraal Gervais en generaal Boisdeffre, zullen nog de secretaris-generaal, generaal Hagron, de directeur van het Kabinet, de chef van het particulier secretariaat en twee officieren van het Militair Huis den President vergezellen.

Van Faure's verblijf wordt het volgend program bekend gemaakt:

Faure zou den 23n Augustus aan boord van het oorlogsschip „Dupuy de Lôme", vergezeld door een eskader, te Kroonstad aankomen. Czaar en President zouden revue houden over de eskaders en 's avonds te Peterhof aankomen, alwaar een galafeestmaal zal plaats vinden.

Den 24n ontvangst in het Winterpaleis te Petersburg en gala-feestmaal op Peterhof.

Den 25n dejeuner, aangeboden door de Fransche kolonie, bezoek aan de ambassade te Petersburg en 's avonds groot galafeest op Peterhof.

Den 26n groote revue, afscheidsfeestmaal en vertrek. De Czaar zou Faure uitgeleide doen tot in Kroonstad.

Op dit program komt geen reis naar Moskou voor.

Cara d'Ache gaf in *Figaro* ongeveer een pagina teekeningen van voorwerpen, waarvoor de kosten bij de Kamer zijn aangevraagd, maar die door de commissie zijn geschrapt. Onder die voorwerpen komt ook voor een sabel met F. F. „Pas de sabre, surtout pas de sabre", is het vonnis der commissie. Door een stok en een parapluie is ook een streep gehaald, terwijl het onderschrift luidt: „Pas de canne! Cela rappelle trop le sceptre, et le paraplue rappelle Louis Philippe." Op de laatste teekening staat Faure in zijn rok; een schaperige juffrouw, de Republiek, geeft hem de Fransche vlag met de woorden: „Ceci-c'est assez".

Duitschland. — Betreffende de noorsche reis van den duitschen Keizer melden *Hamb. Nachr.* dat Z. M. — met het jacht *Hohenzollern*, het adviesjacht *Gefion* en een escorte van torpedobooten van Travemünde vertrokken — te Christiania, te Hardanger, 11 Juli te Stahlhelm en 14 Juli te Dronthelm is aangekomen, waarna hij zich van 18 — 21 heeft opgehouden in Ranenijord en Nordland, van 23 — 28 in Olden en Nordijord, en van 29 — 30 te Bergen. Van dáár keerde hij regelrecht naar Kiel terug, om zich terstond gereed te maken voor een nieuwe reis, nl. naar Rusland.

Op die tweede reis is de Keizer, behalve door *Hohenzollern* en *Gefion*, vergezeld door twee divisies pantserschepen, bestaande uit 9 bodems met 4000 koppen. Hij blijft vier dagen te Peterhof en wordt tegen 9 Aug. te Postdam teruggverwacht. Dus vroeg genoeg om Félix Faure, die volgens den *Gaulois*, met het fransche eskader eerst tegen 23 Aug. voor Kroonstad verwacht wordt, op zee *niet* tegen te komen: zoodat het bericht van den *Figaro*, als zou Nikolai II, om zulk een rencontre te voorkomen, den duitschen Keizer hebben overgehaald tot terugkeer *over land*, slechts als een grapje moet worden opgevat, om den angst der Franschen voor zulk een ontmoeting van den duitschen Keizer op zee naar verdiensten bespottelijk te maken.

Belgie. — Koning Leopold heeft onlangs een toespraak gehouden tot een deputatie van oud-generaals, die, met den vermaarden Brialmont aan het hoofd, op de invoering van den persoonlijken dienstplicht kwamen aandringen. De koning, een militairist in zijn hart, troostte de heeren met de verzekering, dat hij nog even sterk voor de afschaffing der plaatsvervanging was als vroeger; maar anderen troost kon hij hun niet geven, want het Belgische volk wil van het militairisme nu eenmaal niets weten.

In de Kamer heeft de toespraak des konings een interpellatie van den bekenden katholieken afgevaardigde Delbeke, een warm anti-militairist, ten gevolge gehad. Deze wees er op, dat het militairisme België sedert het jaar '70 al drie millard gekost heeft, en dat de eerbied voor de kroon de katholieken meer dan eens concessies heeft doen brengen aan de militairistische camarilla, die in den hoogsten persoon in den staat steun vindt.

Nu had een blad verzekerd, dat de koning de bewuste toespraak had gehouden in overleg met de regeering, wat onder het volk begrijpelijkerwijs ontsteltenis had teweeggebracht, en daarom verzocht Delbeke opheldering dienaangaande van de regeering.

Hierop antwoordde minister De Smet de Naeyer, dat de regeering inderdaad kennis had gedragen van de toespraak des konings, doch dat die geen verandering meebracht in de houding der regeering ten opzichte der militaire kwestie. De sympathie van den koning en van de regeering voor den persoonlijken dienstplicht is al van ouden datum, maar het kabinet heeft er geen oogenblik aan gedacht, de meerderheid geweld aan te doen. Het wacht, totdat deze, over de noodzakelijkheid van de verdediging des lands beter ingelicht, die hervorming zal aannemen.

Doch daar van alle kanten onderbrekingen en protesten gehoord werden, herhaalde minister de Smet de Naeyer nog eens en zeer beslist, dat noch de koning, noch de regeering er aan denken, verhooging van het contingent, of nieuwe vestingwerken te vragen, en dat de toespraak des konings niet in dien zin moet worden uitgelegd.

België kan dus gerust zijn: het zal den persoonlijken en den algemeenen dienstplicht niet krijgen, indien het dien zelf niet wil, en dat het dien niet wil, heeft het keer op keer bewezen, door telkens opnieuw een groote meerderheid van anti-militaristen naar de Kamer te zenden.

Sommige Fransche bladen zijn intusschen niet gerust omtrent de militaire liefhebberij van koning Leopold, en dat hij nu weer naar Kiel is gegaan om daar den Duitschen keizer een bezoek te brengen, versterkt hen in hun wantrouwen.

De verklaringen van De Smet de Naeyer en de houding der rechterzijde in de Belgische Kamer moesten hen anders gerustetellen. België denkt er niet aan, mee te doen in den dwazen wedstrijd van het militairisme.

ADVERTENTIEN.